

Justitieminister Morgan Johansson
Kulturminister Alice Bah Kuhnke

TU synpunkter på ny mediegrundlagsutredning

Från TU – Medier i Sverige (Tidningsutgivarna) uppskattade vi inbjudan till, och möjligheten att, få delta vid runda-bords-samtalet i Rosenbad med er båda närvarande den 13 september. Vi noterade och satte värde på ert engagemang för dessa för vår bransch så viktiga frågor.

Det var många deltagare och även om ni säkert noterade alla de synpunkter som framfördes vill vi från TU återkomma skriftligen med det som vi framförde – och som är centrala frågor för våra företag och medlemmar och den bransch vi representerar.

1) En teknikberoende mediegrundlag?

Att vara teknikberoende kan naturligtvis låta som något som är rätt i tiden. Frågan utreddes dock noga av den förförda tryck- och yttrandefrihetsutredningen (SOU 2012:55) som konstaterade, förutom den skiljaktige ordföranden, att det finns en styrka i att mediegrundlagarna är teknikberoende och att man därmed utesluter skönsmässiga/ändamålmässiga bedömningar av vad som yttrandefriheten är värd att skydda eller ej.

Från TU delar vi fortsatt den bedömningen och vill understryka att vi förutsätter att en ny mediegrundlagsutredning inte nu bör ges direktiv att än en gång diskutera denna övergripande fråga.

2) Teknikberoende ändå?

De befintliga mediegrundlagarna, TF och YGL, täcker in det mesta som kan anses vara massmedieverksamhet och som därmed bör ha mediegrundlagsskydd.

Det handlar – enkelt uttryckt – om att bedriva ansvarsfull medieverksamhet och att ha en tydlig och synlig ansvarig utgivare som kliver fram och tar ansvar.

Detta är inte något som kräver stora omvandlingar av TF och YGL utan snarare justeringar i regelverket, inte för de företag som redan i dag står under granskning av det pressetiska systemet, men för dem står under granskning av den statliga Granskningsnämnden/Myndigheten för press, radio och tv.

Från TU har vi arbetat för att den pressetiska granskning som i dag omfattar från staten oberoende tidnings- och medieföretag även ska omfatta de public service-företag och andra företag som omfattas av Granskningsnämnden.

Och det i sin helhet.

Vid runda-bords-samtalet redovisade just Myndigheten för press, radio och tv/Granskningsnämnden den absurda situation de hade mött i det att en person som känt sig kränkt i ett SVT-inslag inte hade någonstans att vända sig till eftersom publiceringen vare sig faller under det pressetiska systemet eller Granskningsnämndens kontroll.

Det är helt otillfredsställande och vi från TU anser att detta är en stor brist. Vi tror på självreglering i stället för statlig reglering och vill därför uppmana regeringen, eller en tilltänkt utredning, att säkerställa en reglering som omfattar alla medier – utan att för den skull göra avkall på grundfrågan om teknikkoppling.

För seriösa och ansvarstagande medier är detta inte ett problem.

3) Arvssynden

Vi har från TU noterat förslagen i regeringens lagrådsremiss (<http://www.regeringen.se/rattsdokument/lagratsremiss/2017/06/andra-mediegrundlagar/>). Och där särskilt förslaget om möjlighet för en utgivare att åberopa en s.k. ansvarsbegränsning med innebörden att han eller hon inte ansvarar för material som har funnits på exempelvis en dagstidnings webbplats mer än ett år.

Det är positivt, men likafullt ett helt orimligt krav att ställa på en tillträdande utgivare – och alltså stick i stäv med principen om ensamansvar.

I en kommande mediegrundlagsutredning bör denna fråga övervägas ytterligare. Från TU framhåller vi gärna att vi står för ansvar – och att det personifieras av våra medlemsföretags ansvariga utgivare. Men det är

orimligt att kräva att de ska ta ansvar för tidigare publiceringsbeslut som de inte förfogat över.

Vi önskar därför från att frågan tas upp i en kommande medieutredning.

4) Databasregeln

Samtliga utredningar sedan databasregelns tillkomst har haft att begrunda tolkningen av de olika begrepp som finns i databasregeln (som tillkom i en helt annan tid) – de har trots allt fungerat väl och varit yttrandefriheten till förmån. Likafullt finns det skäl att även en ny mediegrundlagsutredning ser över definitionerna i databasregeln.

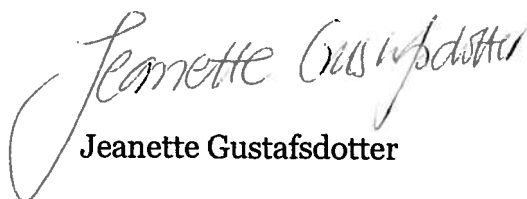
5) Yttrandefrihet och integritet

Yttrandefrihet och integritet är i allt väsentligt varandras motsatspar.

Från TU har vi också noterat regeringens hållning (SOU 2017:39, s. 98 ff), som klargör att vare sig GDPR eller den tilltänkta dataskyddslagen påverkar det mediegrundlagsskyddade området. Det välkomnar vi.

Men i ett fortsatt utredningsperspektiv vill vi dock framhålla att en tilltänkt mediegrundlagsutredning måste få direktiv som fokuserar på yttrandefrihet – för att vara värd namnet – och förvisso tar hänsyn till, men inte fokuserar för mycket på personlig integritet utan avväger mot yttrandefrihet.

Vänligen

Jeanette Gustafsdotter

VD

Per Hultengård

Chefsjurist